

REPORTERI PRESSA SA SAKUPLJAČIMA S

55
hiljada ljudi u
Srbiji radi ovaj
posao

Igor Pavličević

Aleksandra Gavrilović

Zovem se Gzim Hasani i imam 43 godine. Sakupljam otpad poslednjih 13 godina jer jedino tako mogu da prehranim porodicu. Ako mislite da je ovaj posao lak, varate se! Ujutru ustajem pre zore, a vraćam se kasno u noć. Kinezi me već prepoznaju, a kako i ne bi kada svakoga dana obilazim oko njihovog tržnog centra. Za tonu prikupljenog papira dobijemo oko 3.000 dinara.

Ovim rečima započeo je razgovor Gzim Hasani u romskom naselju u Ulici doktora Ivana Ribara na Novom Beogradu.

Koštaju ih kiša i sneg

Prvo što vidimo jeste improvizovani kontejner koji služi za skladištenje kartona i papira. Domaćin nam pokazuje još nekoliko kontejnera, ali je ovaj na ulazu najbitniji jer odatle firme preuzimaju sekundarnu robu.

Dok prolazimo kroz naselje, neko nam dobacuje da im trenutno posao slabo ide jer su loši vremenski uslovi.

- Dođe neko iz firme koji otkupljuje papir i kada vidi da je vlažan, samo nam kaže da će da

nam daju duplo manje nego što nam inače nude. Zamislite vi da po ceo dan radite i na kraju dobijete pare koje ne mogu da potraju ni nedelju dana. Ali šta da se radi, mi ih razumemo, njima treba kvalitetan papir i mi se trudimo da takav sakupljamo. Nema mo čega da se stidimo i ovo je posao koji nam donosi pare - priča Gzim Hasani.

Saznajemo da ovde žive 33 porodice i da se sakupljanjem sekundarnih sirovina bave uglavnom najstariji članovi.

- Ne ide da pustim ženu da po ceo dan obilazi kontejnere. Deca ponekad krenu sa mnom i pomognu mi dok guram bicikl sa prikolicom, ali im ja ne dajem da ostanu do kasno - ispričao nam je Enver Šabani, koji novcem koji zaradi mora da prehrani desetočlanu porodicu.

U ovom naselju ima i onih koji sakupljaju papir čim prohodaju.

- Ova mala vam je maher za sakupljanje, ko zna kakva će biti za nekoliko godina kada poraste - komentarišu meštani dok se „mala“ priprema da sa svojim ocem sakupi koji kilogram papira.

- Ne možemo mi puno da zaradimo od ovog posla... Ako za mesec dana uzmem 18.000 dinara ja

EKUNDARNIH SIROVINA

sam „na konju“, a i ta cifra je velika - priča nam Enver (36).

Prvo za šta se uhvati kada krene na posao jesu njegova kolica za sakupljanje, koja svakodnevno čisti i održava, jer mu trajaju dugih 13 godina koliko se i on bavi ovim poslom.

- Bilo da je leto, zima ili da napolju lije kiša i da nam je sneg do kolena, možete svakoga dana da nas vidite na ulici. Na birou nisam ni bio, kako da odem kada nijedan dokument ne mogu da dobijem. Tu sam gde sam i trpim dok sam još mlad - uz osmeh priča Enver i pokazuje nam zaprljane ruke jer, kako kaže, ne voli da nosi rukavice, sa-

NIJE SRAMOTA

Nemamo čega da se stidimo. Ovo je posao koji nam donosi novac

Gzim Hasani, sakupljač papira

Položaj sakupljača

Zahvaljujući prošlogodišnjoj izmeni Zakona o upravljanju otpadom sakupljači sekundarnih sirovina sada mogu da dobiju dozvolu za sakupljanje otpada. Koordinator Lige za Deceniju Roma, Osman Balić, naglasio je da se položaj sakupljača ovom izmenom poboljšao. U Nacionalnoj službi za zapošljavanje prošle godine je uvedena nomenklatura ovog zanimanja kako bi se dobio podatak o broju ljudi koji se bave ovim poslom.

- Ukoliko neko od sugrađana želi da se evidentira kao sakupljač sekundarnih sirovina, biće zaveden u naš registar i moraće da prođe kroz obuku koju organizujemo - kažu u Nacionalnoj službi za zapošljavanje.

mo ga usporavaju u poslu.

Za tonu papira sakupljači dobiju 3.000 dinara, a ako im je „dobar mesec“ mogu da sakupe i do četiri tone.

Četiri tone mesečno

- Nije lako kada nemate stalan posao i morate da preživljavate od sakupljanja sekundarnih sirovina. Ja se ovim poslom bavim deset godina, ali ima u naselju i onih koji obilaze kontejnere i osamnaest godina. Ni deca više nisu pošteđena, gledaju roditelje šta rade pa čim prohodaju počinju da peku zanat - dodaje Slobodan Ranković, jedan od sakupljača.

U našoj zemlji ima između 35.000 i 55.000 sakupljača, koji prikupe čak 75 odsto recikliranih sirovina.

- Poslednjih godina nema više ni toliko posla za nas. Ljudi su videli da mogu da zarade sakupljajući stari papir i karton i retko ko sada ostavlja te sirovine ispred zgrada - žali se Slobodan, koji se pored sakupljanja bavi i trgovinom kako bi preživeo mesec.

Niko nema zdravstveno osiguranje pa brojne organizacije pokušavaju da im pomognu. Među njima je i „Zelena inicijativa“, koja će u narednih 16 meseci pokušati da legalizuje rad sakupljača.

Jug Srbije „Beograd-put“ priskočio u pomoć

Čiste puteve na Vlasini

ZAVEJANI Zimska služba u akciji

Ekipa Zimske službe JKP „Beograd-put“ angažovane su u oblasti Vlasine, gde je, zbog obilnih snežnih padavina u protekle dve nedelje, kritično.

Grad Beograd pokrenuo je inicijativu da tri mašine iz „Kolubare“ ovog vikenda budu odvezene na jugoistok Srbije. Reč je o mašinama koje Beograd ne poseduje, a koje služe za probijanje izuzetno visokih smetova snega.

- Doneta je odluka da „Beograd-put“ sa 11 mašina i dvadesetak radnika obavlja teži deo posla jer je deo tih mašina specijalizovan za probijanje smetova, uklanjanje nanosa i omogućavanje prolaska većim vozilima za čišće-

nje snega. Tako naše ekipe rade u zoni Vlasine na nekategorisanim putevima, gde je i najkritičnije. Sačinjen je spisak prioriteta i najvažnije je doći do dece, bolesnih i bezbednosno ugroženih domaćinstava. Delovi područja danima su bez struje, tako da je jedan od prioriteta i omogućavanje prolaska ekipama za saniranje kvara - kazao je pomoćnik gradonačelnika Živorad Anđelković, koji je obišao zavejane delove jugoistoka Srbije.

Ekipa „Beograd-puta“ ostaće u oblasti Vlasine sve dok se ne obezbedi prolazak na najkritičnijim deonicama, osim ako ne zahtevaju glavnom gradu, što se ovih dana ne očekuje. **Z. J.**